

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/62704 GK 152
7/62709 - 62716 GK 152
7/62880 GK 153

Sayı : E-99074258-610-97
Konu : Soru Önergesi

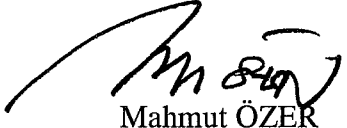
12/05 /2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 19.04.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1001931 sayılı yazınız.
b) 20.04.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1002628 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Denizli Milletvekili Gülizar BİÇER KARACA'nın 7/62704, Karaman Milletvekili İsmail Atakan ÜNVER'in 7/62709, 7/62710, 7/62711, 7/62712, 7/62713, 7/62714, 7/62715, 7/62716, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Ankara Milletvekili Gamze TAŞÇIER'in 7/62880 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (6 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

F/62704
GK 152

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ GÜLİZAR BİÇER KARACA’NIN 7/62704 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ**

Roman vatandaşlara yönelik 30 Nisan 2016 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanan “*Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi*” kapsamında iki eylem planı hazırlanmıştır. İlk aşama eylem planı 2016-2018 arasındaki üç yıllık dönemi, ikinci aşama eylem planı ise 2019-2021 arasındaki üç yıllık dönemi kapsamaktadır. Strateji Belgesinde yer alan beş politika sektöründen biri de eğitimidir. Bu kapsamda hazırlanan hedefler doğrultusunda Roman çocukların eğitime erişimleri sağlanmaktadır.

Roman çocukların eğitime erişimlerin sağlanması için okul öncesinden başlayarak ilkokul ve ortaokul düzeyinde kapsamlı çalışmalar yapılmaktadır. Okul öncesinde özellikle 5 yaş grubunda %100 okullaşma hedeflenmiştir. Bu amaçla 40.000 ana sınıfı, 3.000 anaokulu yapılması için çalışmalar başlatılmıştır. Daha önce %78 olan okullaşma oranı okul öncesinde %90’a ulaşmıştır. Konu ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca ilkokul ve ortaokulda okula erişim ve devam konusunda günlük devam ve erişim bilgileri iller ve okul düzeyinde takip edilmektedir. Ayrıca diğer bakanlıklar ile koordinasyon sağlanarak mevsimlik tarım işçilerinin çocukları başta olmak üzere okula gidemeyen çocuklar tespit edilerek erişimleri sağlanmaktadır. Devamsızlık oranının yüksek olduğu illerde, bu durumun nedenleri belirlenerek çözüm önerileri geliştirilmektedir. Bu süreçte okula devam edemeyen çocuk sayısında iyileşme görülmüştür.

Bunun dışında veli, yönetici ve il temsilcileri ile akademisyen ve sendikaların katılımı ile Çalıştay ve toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Saha ziyaretleriyle özellikle roman vatandaşlarımızın yoğun olduğu il ziyaretlerinde bilgilendirme ve farkındalık geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca okul öncesi eğitim döneminde olup da ders yılı içerisinde okula gidemeyen çocuklar için yaz okulları yaygınlaştırılmıştır. Strateji belgesi kapsamında mevcut durumun değerlendirilmesi ve sorunlara yönelik iyileştirme çalışmaları faaliyet başlıkları kapsamında devam etmektedir. Roman ailelerin eğitimin önemi ve ilgili süreçler hakkında bilgilendirilmesi ve Roman ailelerin bu konudaki farkındalıklarının artırılması, Roman çocukların okula devamlarının sağlanması, Roman çocuklara sosyal, psikolojik ve akademik destek sağlanmasını kapsayan çalışmalar yürütülmektedir.

Bu amaçla ilki 2018 yılında olmak üzere “*Roman Çalıştayı*” gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda başta dezavantajlı vatandaşlarımız olmak üzere, roman vatandaşlarımıza yönelik olarak; okul öncesinin önemini vurgulama, okul öncesi, ilkokul ve ortaokul düzeyinde eğitime erişim, devam ve nitelikli eğitim ve eğitimin kalitesini arttırmaya yönelik faaliyetler kapsamında görüş ve önerileri alınmıştır. 2 gün süren Çalıştaya Bakanlık katılımcılarının yanı sıra, akademisyenler, Roman Federasyon temsilcileri, okul müdürleri ve öğretmenler katılmıştır.

12.09.2012 tarih ve 28409 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile ders kitapları ücretsiz dağıtılmaya başlanmıştır.

Tüm Roman çocuklar için eğitimde eşit fırsatlara ve kaliteli eğitim hizmetlerine erişimin ve Roman çocukların zorunlu eğitimlerini başarıyla tamamlamalarının sağlanması amacıyla hazırlanan 1. aşama eylem planı kapsamında yer alan “*Eğitime devamı desteklemek için Roman ailelere mevcut eğitim yardımları hakkında bilgilendirme yapılacaktır.*” hedefi doğrultusunda yapılan çalışmalar:

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Roman vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı bölgelerde başta Şartlı Eğitim Yardımları olmak üzere burs vb. imkânlar konusunda valilikler, okul yönetimi ve rehberlik servisi aracılığı ile duyurular yapılmaktadır. Okul öncesi ve ilköğretime devam eden erkek çocuklar için 35 TL, kız çocuklar için 40 TL, ortaöğretime devam eden erkek çocuklar için 50 TL, kız çocuklar için 60 TL olmak üzere aylık destek verilmektedir.

2. aşama eylem planında yer alan “*Roman çocuklara sosyal, psikolojik ve akademik destek sağlanması.*” hedefini kapsayacak şekilde dezavantajlı gruplarda yer alan tüm çocuklara uygulanan “*İlkokullarda Yetiştirme Programı (İYEP)*”, “*Benim Oyun Sandığım*” gibi projeler ile Roman çocukların da eğitime ve eğitim materyallerine erişimi desteklenmektedir.

Roman ailelerin yoğun olarak yaşadığı ve eğitim hizmetlerine erişemeyecek durumdaki öğrencilerin eğitim hizmetlerine erişiminin sağlanması amacıyla aşağıdaki uygulamalar yapılmaktadır.

Okul öncesinde, özellikle 5 yaş grubundaki hedef tüm çocukların eğitime erişimi ve okullaşması olmuştur. Ülke genelinde başlatılan çalışma devam etmektedir.

Bu kapsamda okullarımıza donatım yardımı yapılmakta ve materyal desteği sağlanmaktadır. Benim Oyun Sandığım modeli ile şartları elverişsiz hanelerdeki çocukların araç gereç ihtiyaçları karşılanarak çocukların aileleri ile verimli zaman geçirmeleri ve ilkokula daha hazır başlamalarını sağlamak amaçlanmaktadır.

Benim Oyun Sandığım modelinde çocuk ve aile merkeze alınmakta, uygulama kapsamında yönetici/öğretmen bilgilendirmeleri yapılmakta, sandık dağıtımında gönüllü olarak yer alan öğretmen ve okul müdürleri tarafından ev ziyaretleri gerçekleştirilerek rehberlik ve izleme faaliyetleri yürütülmektedir. Sandığın üretimi ve hazırlanması Bakanlığımız Ders Aletleri Yapım Merkezi tarafından yapılmakta olup söz konusu sandık içinde 31 eğitim materyali (toplam 52 farklı ürün) yer almaktadır. Materyaller çocukların erken çocukluk eğitimindeki tüm gelişim alanlarını destekleyecek nitelikte hazırlanmıştır. Söz konusu set 2021-2022 eğitim öğretim yılında dağıtılmıştır.

Şartları elverişsiz hanelerde yaşayan ailelerin çocuklarıyla evde verimli vakit geçirmesi için ulaşılabilir ve maliyeti düşük materyaller ile bir ana malzemenin çeşitli ürünler ortaya koymayı teşvik eden “*Bir Şeyden Çok Şey*” etkinlik kitabı ve çocukların düşünme, hayal etme, merak, yaratıcılık, problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik “*İlk Arkadaşım*” etkinlik kitabı geliştirilmiş ve dağıtılmıştır.

İlk Arkadaşım ve Bir Şeyden Çok Şey etkinlik kitaplarının kullanımını desteklemek amacıyla kalem, silgi, boya kalemleri vb. materyallerden oluşan bir boya seti şartları elverişsiz hanelerde yaşayan ailelere bu kitaplarla birlikte ulaştırılmıştır.

MEB Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “*Okul Öncesi Eğitimde Eğitime Erişim Modelleri*” başlıklı 82’nci maddesinde yer alan “*Okul öncesi eğitim çağı nüfusu az olduğu için şube açılmayan yerleşim yerleri ile çağ nüfusunun yoğun, fiziki şartların yetersiz olduğu yerleşim yerlerindeki çocukların okul öncesi eğitime erişimini sağlamak için; gezici öğretmen sınıfı, gezici sınıf, taşıma merkezi ana sınıfı, yaz eğitimi ve benzeri esnek saat ve zamanlı eğitime erişim modelleri uygulanabilir, gezici öğretmen görevlendirilebilir.*” hükmü gereği her eğitim öğretim yılında ihtiyaç duyulan yerleşim yerlerinde yaz eğitimi uygulaması yapılmaktadır. Yaz eğitimlerine bir sonraki eğitim öğretim yılında ilkokula başlayacak çocuklar öncelikli olmak üzere okul öncesi eğitimden yararlanamamış çocuklar kaydedilmektedir. 2020-2021 eğitim öğretim yılında Covid-19 salgını dönemiyle sınırlı kalmak şartıyla okul öncesi eğitim alan çocukların da bu uygulamadan faydalanmasına olanak sağlanmıştır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Erken Çocukluk Eğitiminde Kalite ve Erişimin Artırılması Projesi ile dezavantajlı çocuklar başta olmak üzere çocukların erken çocukluk eğitimine erişimlerinin artırılması, öğrenim kazanımlarının zenginleştirilmesi hedeflenmektedir. Proje kapsamında; özellikle en dezavantajlı durumdaki 0-6 yaş arası çocuklar için Erken Çocukluk Eğitimi hizmetleri yaygınlaştırılmaktadır.

Alternatif Erken Çocukluk Eğitim Modelleri;

a) Yaz Anaokulu Uygulamaları,

b) Gezici Öğretmen Uygulamaları,

c) Belediye Bünyesindeki Merkezlerde Erken Çocukluk Eğitimi Uygulamaları geliştirilmesi,

d) Oyun Odalarında Erken Çocukluk Eğitimi Uygulamaları,

e) Ev Temelli Erken Çocukluk Bakım ve Eğitimi Uygulamaları,

Belirtilen modellerle eğitime erişimin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca;

- Okul Öncesi eğitimi programı güncellenmesi,

- 12 Okul Öncesi Çocuk Etkinlik Kitabı geliştirilmesi,

- Okul Öncesi Öğretmen Etkinlik Kitabı geliştirilmesi,

- 36 Adet Hikâye Kitabı geliştirilecek ve Z-Kitap haline dönüştürülmesi,

- Ailelere yönelik materyaller geliştirilmesi,

- Ailelerin ve hizmet sağlayıcıların, oyun yoluyla öğrenmede çocukları etkili bir şekilde yönlendirmeleri ve oyunun çocuk gelişimindeki rolü konusunda farkındalık artırma çalışmaları yürütülmektedir.

Ayrıca Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün yürütmekte olduğu İstihdam İçin Mesleki Eğitim (İMEP) ve Mesleki Eğitime Kazandırma (MEK) Programları kapsamında, saha taramasında tespit edilen okul dışı kalmış çocuklardan kayıt şartlarını taşıyanların mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarına kayıtlarının yapılması sağlanmaktadır.

Roman vatandaşlara yönelik hazırlanan tüm eylem planlarında erken yaşta evliliğin önlenmesine yönelik farkındalık çalışmaları yapılmaktadır. Bu kapsamda özellikle il çalışmalarında okul yönetimi, öğretmen ve velilerin eğitimlerine ağırlık verilmektedir. Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan birçok çalışma proje vb. ile farkındalık geliştirme toplantıları yapılmakta olup bilgilendirme ve rehberlik etmek amacıyla da broşürler hazırlanmaktadır. Ayrıca “*Temel Eğitimde 10.000 Okul Projesi*” kapsamında eğitimin önemi ve okullaşma konusunda eğitimler verilmektedir.

Ayrıca 2022 yılı itibarıyla üçüncü aşama eylem planı çalışmaları da başlatılmıştır.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın ana sorumlusu olduğu, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı’nın yararlanıcı olduğu, *Avrupa Birliği tarafından finanse edilen* ve WYG Türkiye liderliğindeki konsorsiyumun teknik destek sağladığı, “*TRH4.2.SIROMA/P-01 Romanların Yoğun Olarak Yaşadığı Yerlerde Sosyal İçermenin Desteklenmesi Projesi*” 9 Kasım 2015 yılında hazırlık çalışmaları tamamlanarak uygulamalar başlatılmış ve faaliyetleri tamamlanarak 9 Kasım 2017 tarihinde sona ermiştir. Söz konusu proje kapsamında (2015-2017), 12 pilot ilde kurulan 20 adet Sosyal Hizmet Koordinasyon Birimlerine (SHKB) halk eğitimi merkezi öğretmenlerinden görevlendirme yapılmış ve görevlendirilen öğretmenler vasıtasıyla Roman vatandaşlarımızı halk eğitimi ve mesleki eğitim kurslarına yönlendirme ve bilgilendirme yapılmıştır.

Ayrıca, 12 pilot ildeki 20 halk eğitimi merkezinde çocuk oyun odaları oluşturulmuş olup çocuklarını bırakacak yeri olmayan Roman vatandaşlarımızın güvenle çocuklarını bırakıp kurslara gelmeleri için ortam hazırlanmıştır. Bu bağlamda projenin bitiminden sonra

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

da halk eğitim kurumlarımızda eğitimlerimiz devam etmektedir. İhtiyaçlar ve istekler doğrultusunda kurslar açılmakta, tüm vatandaşlarımız kurslardan faydalanabilmektedir.